

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie

Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Met voorliggend voorontwerp van decreet wordt Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie omgezet. Het Europees wetboek voor elektronische communicatie hervormt het Europees regelgevend kader voor telecommunicatie. Hoewel telecommunicatie een federale bevoegdheid is, hebben heel wat artikelen uit Richtlijn (EU) 2018/1972 ook betrekking op de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, zoals de inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten (vb. de marktregulering). Ook de Vlaamse Gemeenschap moet Richtlijn (EU) 2018/1972 gedeeltelijk omzetten, wat een wijziging van het Mediadecreet vereist. Het gaat onder meer om artikelen betreffende de marktregulering van kabel- en etheromroepnetwerken, de must-carry bepalingen, het organiseren van openbare raadplegingen en de Vlaamse Regulator voor de Media.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structurelement beleidswerking en internationaal beleid ondersteunen.

In de beleidsnota media 2019-2024 is volgende passage terug te vinden onder SD A.3. "Optimaliseren van kader en instrumenten voor mediabeleid" / OD A.3.2. "Inzetten op een kwalitatief, toekomstbestendig en helder regelgevend kader rond media":

"Een andere belangrijke richtlijn is het nieuwe Europees Wetboek Elektronische Communicatie (EECC) dat de vroegere vijf telecomrichtlijnen - zijnde de Toegangsrichtlijn, Machtigingsrichtlijn, Kaderrichtlijn, Universele dienstrichtlijn en Richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie - samenbrengt en vervangt. EECC hervormt het Europees regelgevend kader voor telecommunicatie. Hoewel telecommunicatie een federale bevoegdheid is, hebben heel wat artikelen uit EECC ook betrekking op omroep, zoals de marktregulering. Ook de gemeenschappen moeten EECC gedeeltelijk omzetten, wat aldus een wijziging van het mediadecreet vereist. Het gaat meer specifiek om een resem artikelen die gaan over kabelomroepnetwerken en de regulering die daarmee gepaard gaat, de netwerken die gebruik maken van frequenties, de VRM en must-carry. Een specifiek aspect van omzetting van de EECC betreft de bepaling die de lidstaten toestaat maatregelen te nemen om DAB+ te stimuleren."

Met dit voorontwerp van decreet wordt het Europees wetboek voor elektronische communicatie omgezet in het Mediadecreet.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Vlaamse Regering gaf haar eerste principiële goedkeuring aan dit dossier op 12 februari 2021 (VR 2021 1202 DOC.0157/1).
- De Vlaamse Toezichtcommissie verleende advies nr. 2021/15 op 2 maart 2021.
- De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media verleende advies op 16 maart 2021.
- Het Interministerieel Comité voor Telecommunicatie en Radio-omroep en Televisie gaf advies op 3 maart 2021.
- Een JoKeradvies werd geformuleerd op 18 december 2020. Het kind- en jongereneffectrapport werd aan dit advies aangepast.

1. Advies Vlaamse Toezichtcommissie dd. 2 maart 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: VTC) bracht op 2 maart 2021 advies uit over het voorontwerp van decreet houdende de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie. De VTC stelt vast dat artikel 43 van het voorontwerp betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens en gaat daarom na in hoeverre het voorontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht. De VTC neemt akte van de intentie van de Vlaamse Regering om een brede herziening van de structuur en de terminologie van het Mediadecreet uit te voeren en daarbij ook een algemeen kader voor de verwerking van persoonsgegevens in het decreet op te nemen. Daarnaast heeft de VTC de volgende opmerkingen en aanbevelingen:

- 1.1. De VTC constateert dat, in overeenstemming met artikel 6.3 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming 2016/679 van 27 april 2016 (AVG), de volgende essentiële elementen van de verwerking in het ontwerp zijn opgenomen: wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn, wie de betrokkenen zijn, welke gegevens verwerkt worden, de entiteiten die de persoonsgegevens ontvangen en de bewaartermijnen. De VTC stelt echter vast dat het doeleinde van de voorgestelde verwerkingen slechts zeer impliciet aan bod komt in de tekst en verder moet aangevuld en gepreciseerd worden. Meer specifiek maakt de VTC een

voorbehoud bij de beoordeling van de doelstelling van artikel 42 van het wijzigingsdecreet (tot wijziging van artikel 234 Mediadecreet) dat betrekking heeft op de volgende taak van de Vlaamse Regulator voor de Media: *“het opvragen van inlichtingen en documenten, inclusief financiële informatie, van elke natuurlijke persoon of rechtspersoon waarop dit decreet van toepassing is, als dat voor de invulling van zijn taak nodig is of als dat gevraagd is door de Europese Commissie.”* De VTC verwijst daarbij naar de aangekondigde algemene herziening van het Mediadecreet.

In repliek hierop kan bevestigd worden dat bij de algemene herziening van het Mediadecreet en bij de uitwerking van een algemeen kader voor de verwerking van persoonsgegevens, aandacht zal besteed worden aan deze opmerking van de VTC.

- 1.2. De VTC wijst erop dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond moet vinden in artikel 6 AVG. In een voetnoot voegt de VTC daaraan toe dat minstens in de Memorie van Toelichting had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers van het voorontwerp inroepen.

In repliek hierop kan gesteld worden dat de bedoelde verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van de taken van algemeen belang die aan het Departement CJM (de bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst met toepassing van artikel 43, §1) respectievelijk de Vlaamse Regulator voor de Media bij hun oprichting zijn toegewezen (art. 6, e) AVG). In de Memorie van Toelichting zal een verwijzing worden opgenomen naar het oprichtingsbesluit en de taakstelling van het Departement CJM en van de Vlaamse Regulator voor de Media.

- 1.3. De VTC is van oordeel dat de decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermings-effectenbeoordeling voor de verschillende verwerkingen al dan niet noodzakelijk is.

Als reactie hierop kan worden verwezen naar art. 35 van de AVG waarin wordt bepaald dat een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GBEB) vereist is in de volgende gevallen:

- a) bij een systematische en uitgebreide beoordeling van persoonlijke aspecten van natuurlijke personen, die is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, en waarop besluiten worden gebaseerd waaraan voor de natuurlijke persoon rechtsgevolgen zijn verbonden of die de natuurlijke persoon op vergelijkbare wijze wezenlijk treffen
- b) bij een grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1 AVG, of van gegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10 AVG;
- c) bij een stelselmatige en grootschalige monitoring van openbaar toegankelijke ruimten.

In principe valt een openbare raadplegingsprocedure niet onder één van deze criteria, maar het is pas in de feiten dat het oordeel daarover zal kunnen worden geveld. De verwerkingsverantwoordelijke zal voorafgaand aan elke raadpleging zelf moeten nagaan of er een GBEB dient te gebeuren.

- 1.4. De VTC stelt dat de categorieën van betrokkenen worden aangeduid in het voorontwerp van decreet maar dat de categorie *“elke natuurlijke persoon waarop het decreet betreffende radio-omroep en televisie van 27 maart 2009 van toepassing is”* beter moet worden aangeduid. Ook hier verwijst de VTC naar de geplande algemene herziening van het Mediadecreet.

In antwoord hierop kan worden bevestigd dat deze opmerking van de VTC zal opgevolgd worden bij de algemene herziening van het Mediadecreet en bij de uitwerking van een algemeen kader voor de verwerking van persoonsgegevens. In die oefening zullen de categorieën betrokkenen meer gedetailleerd omschreven worden.

- 1.5. De VTC heeft een vraag over de “locatiegegevens” die in §3 van artikel 43 van het voorontwerp van decreet vermeld worden als één van de categorieën van persoonsgegevens.

Meestal worden hiermee gegevens bedoeld die aangeven waar een persoon zich op een bepaald ogenblik bevindt. De verwerking daarvan wordt als bijzonder bedreigend beschouwd voor de privacy en de individuele vrijheden. De VTC vraagt zich af of in §3 van artikel 43 niet eerder adresgegevens worden bedoeld.

Dit vermoeden van de VTC kan worden bijgetreden: het gaat inderdaad om adresgegevens. De tekst van artikel 43, §3 wordt in die zin aangepast. Na afstemming met de Vlaamse Regulator voor de Media is gebleken dat in de praktijk ook beroepsgegevens, bijvoorbeeld inzake mandaten, worden opgevraagd. Deze worden aan de lijst in artikel 43, §3 toegevoegd.

- 1.6. De VTC adviseert om te onderzoeken of er in de standpunten die de belanghebbenden doorgeven ook geen andere persoonsgegevens zitten of daar kunnen uit afgeleid worden. In repliek hierop kan worden gesteld dat de meest evidente categorieën van persoonsgegevens zijn opgelijst in artikel 43, §3 van het voorontwerp. Het is inderdaad niet uitgesloten dat uit de bijdragen van belanghebbenden nog andere categorieën van persoonsgegevens te halen zullen zijn. Deze zullen conform AVG verwerkt worden. Hoe dan ook moet bij het uitvoeren van een raadplegingsprocedure de AVG worden gerespecteerd.
- 1.7. De VTC merkt op dat ook financiële gegevens kunnen worden verwerkt die, voor zover ze betrekking hebben op natuurlijke personen, beschouwd kunnen worden als “gevoelige gegevens of gegevens van zeer persoonlijke aard”. Volgens de AVG zijn bijzondere categorieën van persoonsgegevens waarvan de verwerking slechts als uitzondering is toegestaan gegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid. Het is inderdaad zo dat als er een volledige financiële doorlichting zou gebeuren van een persoon, daaruit bijzondere categorieën van persoonsgegevens zouden kunnen worden afgeleid. Maar de verwerking van financiële gegevens moet ook gebeuren volgens de beginselen inzake verwerking van persoonsgegevens waardoor er niet meer wordt verwerkt dan strikt nodig voor de uitvoering van de doeleinden zoals bepaald in de artikelen 4 en 34 van dit decreet. Uiteindelijk zal de naleving van de AVG pas kunnen worden nagegaan in de praktijk, bijvoorbeeld bij de organisatie van een bevraging.
- 1.8. Wat de bewaartermijn van de gegevens betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt in het decreet. Er wordt in §5 van artikel 43 enkel bepaald: *“De maximale bewaartermijn voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, conform artikel 5.1e van de algemene verordening gegevensbescherming, wordt vastgelegd in het informatiebeheersplan dat publiek raadpleegbaar is.”* In het licht van artikel 6.3 van de AVG adviseert de VTC om in het voorontwerp de maximale bewaartermijn(en) te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen. Naar aanleiding van deze opmerking van de VTC werd in de tekst van artikel 43, §5 gespecificeerd dat bij het bepalen van de bewaartermijnen rekening moet worden gehouden met de doelstelling van de betrokken bevraging of vraagstelling. De terminologie in artikel 43, §5 werd ook aangepast aan die van het bestuursdecreet.
- 1.9. De VTC verwijst naar artikel 12 AVG waarin wordt bepaald dat de verwerkingsverantwoordelijke ervoor moet zorgen dat de betrokkene bepaalde informatie en communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal moet ontvangen. De transparantievereisten die worden vastgelegd in artikel 234 Mediadecreet hebben echter niet specifiek betrekking op persoonsgegevens en dienen volgens de VTC verder te worden uitgewerkt.

In antwoord hierop kan gesteld worden dat artikel 43, §1 van het voorontwerp de respectievelijke verwerkingsverantwoordelijken bepaalt. Deze zijn gehouden om de AVG toe te passen m.b.t. het verwerken van persoonsgegevens. De AVG bepaalt zeer duidelijk de transparante informatie, communicatie en nadere regels voor de uitoefening van de rechten van de betrokkene (art. 12). Deze regels dienen niet nogmaals herhaald te worden in dit decreet.

1.10. De VTC stelt dat in het bijzonder voor financiële informatie de nodige aandacht moet worden besteed aan de beveiliging van de verwerking. De VTC merkt in dit verband op dat in het voorontwerp rekening wordt gehouden met vertrouwelijke informatie, maar dat het in het ontworpen artikel 192/14, zesde lid, van het Mediadecreet alleen bedrijfsinformatie lijkt bedoeld te zijn, aangezien de tekst luidt: *“De Vlaamse Regulator voor de Media maakt de resultaten van een openbare raadpleging openbaar met inachtneming van de regels over de vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens...”*.

Deze opmerking van de VTC kan worden bijgetreden. De tekst van het ontworpen artikel 192/14, zesde lid, wordt aangepast rekening houdend met het feit dat ook natuurlijke personen aan de bevraging kunnen deelnemen en dat de betrokken persoonsgegevens beschermd moeten worden.

1.11. Inzake de door artikel 32 AVG verplichte beveiligingsmaatregelen beoordeelt de VTC het positief dat er in artikel 43, §4 verwezen wordt naar beveiligingsmaatregelen, maar stelt dat deze verwijzing te algemeen is in die zin dat deze niet gepreciseerd worden en toegepast op de hier bedoelde verwerkingen.

Het is echter onmogelijk om in een wettekst die een relatief star karakter heeft, vergeleken met de snelle evolutie van de technologie, concrete maatregelen op te nemen. Het Departement CJM heeft een informatieveiligheidsbeleid dat wordt gepubliceerd en waarin een beleid ter voorkoming van gegevenslekken is opgenomen. Tevens heeft het Departement CJM een uitgeschreven gebruikers- en toegangsbeheer en werkt het Departement aan een consultatieregister om zo via een logging van de toegangen te controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom. Het is niet opportuun om dit informatieveiligheidsbeleid (dat meerdere documenten bevat) in zijn geheel op te nemen in een wettekst. In de plaats daarvan zal in de memorie van toelichting verwezen worden naar het Vlaamse overheidsbrede veiligheidsbeleid dat momenteel wordt uitgewerkt, dat decretaal zal worden verankerd, en dat door het Departement CJM en de Vlaamse Regulator voor de Media zal moeten worden nageleefd. Tenslotte wordt de delegatie aan de Vlaamse Regering in artikel 43, §6 van het voorontwerp uitgebreid naar het bepalen van de nadere regels voor de beveiliging van persoonsgegevens.

2. Advies Sectorraad Media dd. 16 maart 2021

De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media formuleerde op 16 maart 2021 zijn advies over het voorontwerp van decreet houdende de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (EWEC). De Sectorraad Media is tevreden dat de Vlaamse Regering de onderdelen van het EWEC die betrekking hebben op de mediasector omzet in het Mediadecreet. Gezien de complexiteit van de regelgeving is de Sectorraad ook tevreden dat de Vlaamse omzetting van het EWEC het Europees kader nauwgezet volgt, en dat de memorie van toelichting omstandig naar de Europese wettekst verwijst. Daarnaast formuleert de Sectorraad Media een aantal bedenkingen en opmerkingen.

2.1. De Sectorraad Media merkt op dat het regelgevend kader slechts effectief kan worden toegepast als de Vlaamse Regulator voor de Media hier voldoende voor is toegerust. De

Sectorraad vraagt dan ook dat de Vlaamse Regering de nodige investeringen doet om de Regulator waar nodig te versterken.

In antwoord hierop kan verwezen worden naar zowel het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 als naar de Beleidsnota Media 2019-2024 waarin telkens bevestigd wordt dat er blijvend zal worden ingezet op een sterke mediaregulator, onder meer in het kader van de komende marktanalyse. Bij nota van 18 december 2020 (VR 2020 1812 DOC.1567/1) besliste de Vlaamse Regering reeds tot een personeelsuitbreiding bij de Vlaamse Regulator voor de Media met twee bijkomende VTE, onder meer omdat de huidige werkdruk van personeelsleden het niet toelaat om permanent bijkomende taken op te nemen, zeker niet na de decretale omzetting van de Richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten) (hierna: AVMD2018) en het EWEC. Daarmee staat de Vlaamse Regulator voor de Media al een stuk sterker. In de toekomst zal hier verder aandacht aan besteed worden.

- 2.2. De Sectorraad Media merkt op dat dit voorontwerp van decreet een aantal bestaande artikels “overschrijft” waarbij de oorspronkelijke versie van deze artikels *de facto* wordt opgeheven, zonder dat dit in de memorie van toelichting wordt gemotiveerd. De sectorraad vraagt dat ook deze analyse gemaakt en gedeeld zou worden, zodat duidelijk wordt welke bepalingen zijn verdwenen.

Het voorliggende voorontwerp van decreet vervangt inderdaad een aantal artikelen uit het Mediadecreet. Andere artikelen worden expliciet opgeheven. In beide gevallen houden de oude artikelen op te bestaan. Het vervangen en opheffen van artikelen of paragrafen gebeurde steeds weloverwogen, rekening houdend met de bepalingen van het EWEC. Opgemerkt moet worden dat het EWEC niet enkel een coördinatie, maar ook een update inhoudt van de oude richtlijnen rond elektronische communicatie. Dit impliceert dat soms wijzigingen worden aangebracht aan het toepassingsgebied van bepalingen, hetgeen een weerslag kan hebben op bepaalde artikelen in het Mediadecreet.

- 2.3. De Sectorraad Media stelt vast dat de omzetting van de artikelen 18 en 55 EWEC in de artikelen 4 en 34 van het voorontwerp zich beperkt tot twee formele elementen, namelijk de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad en de raadplegingsprocedure. De Raad wijst erop dat een aantal inhoudelijke elementen uit de volledige paragrafen van artikelen 18 en 55 EWEC (nog) niet zijn omgezet in het voorontwerp en benadrukt dat een gelijkstelling inzake bovenvermelde artikelen belangrijk is.

In dit verband kan verwezen worden naar randnummer 18 in de memorie van toelichting. Daar wordt toegelicht dat sommige bepalingen van het EWEC zullen worden omgezet via besluiten van de Vlaamse Regering, en dat nog andere bepalingen niet worden omgezet omdat het Mediadecreet nu al voldoet aan het EWEC.

Artikel 18 EWEC heeft betrekking op de wijziging van rechten en verplichtingen inzake algemene machtigingen, gebruiksrechten voor radiospectrum of rechten om faciliteiten te installeren. Artikel 18.1 stelt dat de betrokken rechten en procedures enkel kunnen worden gewijzigd in objectief met redenen omklede gevallen en op evenredige wijze. Dit is reeds geregeld in de artikelen Art. 133, §2, 200, §1, 201, §1 en 202/1, §1 van het Mediadecreet en in de bijbehorende uitvoeringsbesluiten. Artikel 18.2 EWEC stelt dat een wijziging van deze rechten moet worden voorafgegaan door een openbare raadpleging waarin belanghebbende partijen hun standpunt kunnen bekend maken, en moet worden openbaar gemaakt. Deze bepaling wordt omgezet in de artikelen 4 en 34 van voorliggend voorontwerp van decreet.

Artikel 55 EWEC houdt verband met de procedure voor het beperken van het aantal te verlenen gebruiksrechten voor radiospectrum. De openbare raadpleging die daar wordt opgelegd, wordt hernomen in de artikelen 4 en 34 van het voorontwerp. De Vlaamse Regering zal bepalen hoe deze raadplegingen zullen worden georganiseerd en welke dienst ze zal uitvoeren. De redenen voor de beperking, de doelstellingen van de betrokken procedure en

de motivering voor de keuze van de selectieprocedure zullen telkens in hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering worden opgenomen.

Deze bepalingen houdende de invoeging van raadplegingen – gebaseerd op het gemeenschappelijke element van de artikelen 18 en 55 (1b) EWEC, te weten precies die raadpleging – werden ingevoegd in uitvoering van het advies van de Raad van State 67.607/3 van 13 juli 2020 waarin de Raad van State zelf de koppeling maakt tussen beide bepalingen van het EWEC met betrekking tot de procedure van raadplegingen en beperkt tot die raadplegingen. De andere onderdelen van artikel 34 verwijzen conform de memorie van toelichting naar andere elementen van de EWEC die specifiek van toepassing zijn op aanbieders van elektronische communicatienetwerken. Gelijkstelling van teksten is dus niet van toepassing, omdat de tekstonderdelen van artikel 34 van het omzettingsdecreet verschillende basissen hebben in het EWEC en enkel het tweede punt betrekking heeft op de artikelen 18 en 55 EWEC en gelijk is met de basis van artikel 4 van het omzettingsdecreet.

- 2.4. De Sectorraad Media stelt dat de voorgestelde wijziging van artikel 148, §1 van het Mediadecreet met betrekking tot het maatschappelijk doel van ‘andere radio-omroeporganisaties’ mogelijks verwarring zou kunnen creëren aangezien ‘het internet’ zelf een elektronisch communicatienetwerk is.

Deze opmerking van de Sectorraad Media kan worden bijgetreden. De bedoeling van de voorgestelde wijziging was om artikel 148, §1 meer toekomstbestendig te maken door te verduidelijken dat het gaat om het verzorgen van radioprogramma’s via alle andere kanalen en platformen dan FM: dit omvat kabelradio, internetradio en lineaire en niet-lineaire radio via alle mogelijke andere platformen. Aangezien het internet inderdaad een elektronisch communicatienetwerk is, kan de laatste zinsnede van het gewijzigde artikel 148, §1 beter geschrapt worden. De tekst van het voorontwerp wordt in die zin aangepast.

- 2.5. Binnen de Sectorraad Media heersen uiteenlopende meningen in verband met artikel 185 over de must-carry-verplichtingen. Een aantal leden van de Sectorraad Media pleit ervoor om deze herziening van het Mediadecreet aan te grijpen om een must-carry regime voor niet-lineaire diensten van algemeen belang te introduceren. Een aantal andere leden wijst erop dat volgens de Europese logica de must-carry-verplichtingen beperkend en limitatief toegepast moeten worden: alleen voor lineaire televisiezenders en slechts indien noodzakelijk voor het verwezenlijken van doelstellingen van algemeen belang.

In dit kader kan het volgende opgemerkt worden. Het voorliggend voorontwerp van decreet strekt tot omzetting van het EWEC. Krachtens artikel 114 van dit EWEC kunnen de lidstaten doorgifteverplichtingen opleggen ten aanzien van nader bepaalde radio- en televisieomroepkanalen en daaraan gerelateerde complementaire diensten. Niet-lineaire televisiediensten passen daar niet onder, en worden in de huidige omzetting niet meegenomen.

Het staat echter vast dat het belang van niet-lineaire diensten toeneemt, en dat aan de gebruiker ook toegang moet verzekerd worden tot niet-lineaire diensten van algemeen belang. Naar aanleiding van de omzetting van de AVMD2018 werd een artikel 155/1 in het Mediadecreet ingevoegd dat de Vlaamse Regering toelaat om maatregelen te nemen in functie van passende aandacht, en zichtbaarheid en vindbaarheid van televisiediensten van algemeen belang. In uitvoering daarvan zal de Vlaamse Regering een regeling uitwerken waarbij ook een doorgifteverplichting voor niet-lineaire diensten van algemeen belang kan overwogen worden.

- 2.6. De Sectorraad Media vraagt zich af waarom uit artikel 200, §1/1, eerste lid van het Mediadecreet de zinsnede “*doch zulk pas na een passende periode van openbare raadpleging*” geschrapt wordt.

Deze passage werd uit de betrokken bepaling weggelaten aangezien eenzelfde zinsnede verderop in het derde lid van dezelfde paragraaf terugkomt: “*De Vlaamse Regulator voor de Media kan de verplichtingen, vermeld in het eerste lid, opleggen na een passende periode van*

openbare raadpleging waarin alle belanghebbende partijen in staat zijn gesteld hun standpunt naar voren te brengen". De zinsnede uit het eerste lid van deze paragraaf was dus dubbelop. Dit zal in de memorie van toelichting verduidelijkt worden.

2.7. In verband met artikel 36 van het voorontwerp stelt de Sectorraad Media dat hij akkoord gaat met de technologieneutrale benadering voor artikel 207 Mediadecreet waarbij de verwijzingen naar kabelomroepnetwerken en etheromroepnetwerken worden vervangen door de generieke term 'elektronische communicatienetwerken'. NORTV dringt er in dit verband op aan dat de distributeurs zouden verplicht worden om de bandbreedte die zij nu ter beschikking stellen van de regionale omroepen op te trekken tot het niveau van de bandbreedte die voorbehouden is voor de nationale omroepen. Zo zou de kwaliteit van hun signaal kunnen verbeteren.

Hoewel regionale televisie een belangrijke maatschappelijke opdracht heeft, en een optimale kwaliteit van het betrokken signaal zowel qua beeld als geluid dus essentieel is, is de bandbreedte die regionale televisieomroepen ter beschikking krijgen van de distributeurs een element dat behoort tot de commerciële onderhandelingen tussen deze partijen.

2.8. De Sectorraad Media wijst erop dat artikel 149 van het Mediadecreet nog steeds suggereert dat een radiodienst moet worden aangeboden door een rechtspersoon, hoewel de Sectorraad eerder de incongruentie opmerkte dat in uitvoering van de AVMD2018 ook natuurlijke personen allerlei mediadiensten en omroepdiensten kunnen aanbieden. De Sectorraad vraagt deze incongruentie te verduidelijken.

Hierop kan gerepliceerd worden dat artikel 149, §1 van het Mediadecreet recent werd aangepast door het decreet tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU (richtlijn audiovisuele mediadiensten), in die zin dat de entiteit die radiodiensten aanbiedt een privaatrechtelijke rechtspersoon moet zijn, of een natuurlijke persoon die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefent en onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap valt. Dit decreet werd goedgekeurd door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 17 maart 2021.

2.9. De Sectorraad Media wijst erop dat in de memorie van toelichting bij artikel 3 van het voorontwerp ten onrechte melding wordt gemaakt van een machtiging van de Vlaamse Gemeenschap voor elektronische communicatienetwerken, terwijl een kennisgeving veelal volstaat.

Deze opmerking van de Sectorraad kan worden bijgetreden, de tekst van de memorie van toelichting bevat hier een materiële vergissing en wordt gecorrigeerd.

3. Het Interministerieel Comité voor Telecommunicatie en Radio-omroep en Televisie

Het voorontwerp van decreet houdende de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (EWEC) werd op 15 februari 2021 met toepassing van artikel 6, §2 van het huishoudelijk reglement van het Interministerieel Comité (IMC) voorgelegd aan de elektronische raadpleging van het IMC, met de vraag om eventuele opmerkingen ten laatste op woensdag 3 maart 2021 mee te delen.

Er kwamen op deze datum geen opmerkingen van de federale overheid, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie hebben op 11 december 2018 Richtlijn 2018/1972 (EU) tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie aangenomen (hierna: EWEC). Via voorliggend voorontwerp van decreet wordt EWEC gedeeltelijk omgezet in het Mediadecreet.

EWEC vormt het nieuwe Europese regelgevingskader dat de Europese elektronische-communicatiesector, die sedert eind de jaren 90 geliberaliseerd is, regelt. Het EWEC vormt een nieuwe stap in het proces van eenmaking en systematisering van de Europese teksten ter zake, waartoe de eerste stappen zijn ondernomen in 2002 en daarna in 2009.

De oorsprong van EWEC ligt in de Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, van 6 mei 2015, met als titel "Strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa". Dat initiatief heeft op 12 oktober 2016 geleid tot een voorstel voor een richtlijn die uiteindelijk EWEC zou worden.

Wat de vorm betreft, bestond het voorstel uit "een horizontale herschikking van vier bestaande richtlijnen (...) die in één richtlijn zijn samengevoegd".

In hoofdzaak merkte de Commissie in haar voorstel op dat "in de sector een aanzienlijke ontwikkeling (heeft) plaatsgevonden en (...) de rol van de sector als cruciaal element voor de online-economie belangrijker (is) geworden. De marktstructuren hebben zich ontwikkeld, waarbij de monopolistische marktmacht steeds meer aan banden wordt gelegd, en tegelijkertijd is connectiviteit een alomtegenwoordig kenmerk van het economische leven geworden". Onder de meest innoverende aspecten van haar beleid vond men daar "een consistent (e) (...) aanpak van spectrumbeleid en beheer" alsook de "stimulering van investeringen in snelle breedbandnetwerken".

De Europese doelstelling voor 2025 is tweevoudig. Enerzijds moeten de 5G-netwerken worden uitgerold om te zorgen voor een volledige dekking van het grondgebied, waaronder de belangrijke transportroutes over land, anderzijds wordt de creatie in het vooruitzicht gesteld van een gigabit society waarin alle Europese huishoudens, zowel in steden als daarbuiten, over een verbinding zullen beschikken met een snelheid van minstens 100 Mbps met uitzicht op 1 Gbps. Wegens de enorme bedragen die vrijgemaakt moeten worden om die doelstellingen te bereiken, is het niet denkbaar dat een overheidsfinanciering kan volstaan, vandaar de absolute noodzakelijkheid om voor de ondernemingen stimulansen te creëren om dergelijke investeringen te doen.

Na lange en moeizame onderhandelingen hebben het Europees Parlement en de Raad de ambities van het aanvankelijke voorstel van de Commissie getemperd maar toch zijn belangrijke innovaties overeind gebleven. Zonder volledigheid na te streven worden hier enkele voorbeelden gegeven:

- de toegangsverplichtingen zijn niet meer beperkt tot enkel de ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht maar neigen naar meer symmetrie, waarbij ook andere actoren (eigenaars van apparatuur) worden geraakt;
- om ze te stimuleren tot de aanleg van netwerken met zeer hoge capaciteit mogen de ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht aan de regulator vragen om voor een bepaalde periode vrijgesteld te worden van hun verplichtingen, voor zover ze vooraf hebben voldaan aan een aantal strikte voorwaarden;
- hoewel de regulering ervan licht blijft in vergelijking met die van de andere operatoren begint het nieuwe Europese kader rekening te houden met de over-the-top (OTT) aanbieders van

diensten, zoals niet-lineaire televisieomroeporganisaties en aanbieders van videoplatformdiensten, die hun diensten niet meer aanbieden via de traditionele netwerken (bedrade of radionetwerken) maar via het internet.

Er dient te worden benadrukt dat de Europese wetgever voor een aantal kwesties, waaronder enkele sleutelkwesties, de zorg om het nieuwe regelgevingskader te verduidelijken overgelaten heeft aan het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec) of aan de Commissie. Die punten moeten aan bod komen in richtsnoeren of aanbevelingen die nog moeten worden aangenomen. De nationale regelgevende instanties zullen daar zoveel mogelijk rekening mee moeten houden. Zij kunnen daar enkel in uitzonderlijke gevallen en mits grondige motivering van afwijken. Om van de aanbeveling van de Europese Commissie inzake relevante markten voor producten en diensten af te wijken is een openbare raadpleging en een notificatie bij de Commissie en Berec nodig.

De Europese wetgever heeft een clausule opgenomen met betrekking tot de vijfjaarlijkse evaluatie van het gehele regelgevingskader. De eerste deadline voor de evaluatie van EWEC is vastgesteld op 21 december 2025.

Daarbij komen nog twee specifieke evaluaties door Berec uiterlijk op 21 december 2021, en vervolgens om de 3 jaar:

- een advies over de toepassing van de voorwaarden waaronder elektronische communicatienetwerken en diensten kunnen worden aangeboden en de effecten ervan op de interne markt);
- een advies over de markt en de technologische ontwikkelingen met betrekking tot de verschillende soorten elektronische communicatiediensten en de gevolgen ervan voor de rechten van de eindgebruiker.

In opvolging van deze adviezen van Berec kan de Europese Commissie desgevallend een wetgevingsvoorstel indienen tot wijziging van de betrokken bepalingen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor toelichting bij de artikelen kan worden verwezen naar de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend voorontwerp van decreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring heeft gegeven voor voorliggend voorontwerp van decreet zijn volgende vervolgstappen voorzien:

- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen);
- voorleggen van het voorontwerp van decreet aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring;
- voorstelling van het ontwerpdecreet aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd Sport en Media van het Vlaams Parlement;
- bespreking van het ontwerpdecreet in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie;

2° de Vlaamse minister van media te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media

Benjamin DALLE

Bijlagen:

- Advies nr. 2021/15 van de Vlaamse Toezichtcommissie van 2 maart 2021.
- Advies van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van 16 maart 2021.
- Het kind- en jongereneffectrapport aangepast aan het JoKeradvies van 18 december 2020.